

מהספר העתידי רמזי טעם עם טעם לשב"ח מאת שלום המאירי, אשמח לתגובות במייל: shalom303@gmail.com

וַיֹּאמֶר אֵל-אֶלְדָּנִי (פשטא זקף קטן) יש לנו אב זקן וילד זקנים קטן (בראשית מד, כ)

ארבעת הפסוקים כ-כג מתחילים באותם טעמים, פשטא זקף קטן.

(כ) **וַיֹּאמֶר אֵל-אֶלְדָּנִי** (פשטא זקף קטן) יש לנו אב זקן וילד זקנים קטן ואחיו מת ויתר הוא לבדו לאמו ואביו אהבו.

(כא) **וַתֹּאמֶר אֵל-עֶבְדְּיָךְ** הורדהו אלי ואשימה עיני עליו.

(כב) **וַיֹּאמֶר אֵל-אֶלְדָּנִי** לא יוכל הנער לעזב את אביו ועזב את אביו ומת.

(כג) **וַתֹּאמֶר אֵל-עֶבְדְּיָךְ** אם לא ירד אחיכם הקטן אתכם לא תספון לראות פני.

בתאור הדברים ע"י יהודה באופן זה, יש מעין מה שנמצא בפרשת וישב (בראשית לח, טז) ע"פ דברי רבי יצחק אלחנן ספקטור מקובנה, שיהודה ותמר משוחחים באותם טעמים, כפי ששואלים-כך עונים.¹

שלום המאירי

וַיֹּאמֶר (תביר) עבדך אבי אלינו אתם ידעתם כי שנים ילדה לי אשתי... (בראשית מד כז)

לקמן (פסוק כט) נאמר: **וּלְקַחְתֶּם גַּם-אֶת-זֶה** (דרגא תביר) מעם פני וקרנהו אסון והורדתם את שיבתי ברעה שאלה.

רבי מיקיץ נסים חיים מאדאר מבאר² שטעמי התביר רומזים ללב שבור:

וַיֹּאמֶר (תביר) עבדך אבי, שאמר לו יהודה ליוסף אבא מסכן מתוך שברון לב אמר לנו המשפטים האלה וגנוחי גנח ובוכה ומילל בתוך דבריו. וכן בהמשך כתוב (פסוק כט)

¹ הובא שם: מסתבר היה אומר רבי יצחק אלחנן ספקטור מקובנה בדרך הלצה, שמכאן האימרה 'לפי הברכה כך היא התשובה' (אזוי ווי מען גריסט, אזוי ענטפערט מען).

² יפרח כשושנה, רבי מיקיץ נסים חיים מאדאר, ירושלים חש"ד (תשנא ?), עמ' נא

מהספר העתידי רמזי טעם עם טעם לשב"ח מאת שלום המאירי, אשמח לתגובות במייל: shalom303@gmail.com

וְלִקְחֶתֶם גַּם-אֶת-זֶה עם נגינת דרגא תביר³ לרמז שהמשיך לבכות, ולבו נשבר באומרו הדברים האלה. יהודה הדגיש את הדברים האלה ליוסף כדי שאולי יכמרו רחמיו של יוסף על אביו של בנימין וישחרר אותו.

וְלִקְחֶתֶם גַּם-אֶת-זֶה (דרגא תביר) מעם פְּנֵי וְקָרְהוּ אֶסוֹן וְהוֹרְדֶתֶם אֶת-שְׁיִבְתִּי (דרגא תביר) בְּרַעַה שְׁאֵלָה (בראשית מד, כט)

מדוע דוקא לקיחת בנימין עלולה להוריד את שיבת יעקב ברעה, הרי טרם התנחם על יוסף⁴?

רבי יהונתן אייבשיץ מבאר⁵: "נראה לבאר דיעקב ראה בנבואה ששבט אחד יחלק לשנים ולכך לא ציער את עצמו הרבה על יוסף בחשבו שבשביל שיחסר יוסף מתחלק שבט אחד לשנים, להיות במספר שבטי י"ה. אבל השתא ולקחתם גם את זה והורדתם את שיבתי ברעה שאולה כי סימן רע הוא לי אם ימות אחד בחיי ולא יהיה במספר י"ב שבטי י"ה". ע"כ.

ונרמז בטעמים: בשלשת הפסוקים המתארים את צערו של יעקב על הלקחות בניו, נאמרו ביטויים דומים ובכולם טעם דרגא תביר⁶. אלא שכאן נוסף: **וְלִקְחֶתֶם גַּם-אֶת-זֶה** (דרגא תביר).

נראה שנרמז בתיבה "זה" גימטריא י"ב. עד כה התנחם יעקב בנבואה ששבט אחד **יחלק-יישבר לשנים**, דרגא תביר, וכך יישמר המספר "זה"-י"ב. אך עתה **וְלִקְחֶתֶם גַּם-אֶת-זֶה**, אם יקרה אסון לבנימין ואז **יישבר** המספר "זה", אין ליעקב נחמה ח"ו.

שלום המאירי

³ ראוי לציין שבפסוק זה פעמיים דרגא תביר: **וְלִקְחֶתֶם גַּם-אֶת-זֶה** מעם פְּנֵי וְקָרְהוּ אֶסוֹן וְהוֹרְדֶתֶם אֶת-שְׁיִבְתִּי בְרַעַה שְׁאֵלָה.

⁴ ראה **שפתי חכמים** כאן: "דקשה לרש"י למה היה מצטער על בנימין יותר מרחל או יוסף או שמעון."
⁵ **תפארת יהונתן**.

⁶ ראה לעיל בפסוקים. על יוסף נאמר (בראשית לז, לה): "וַיִּמְאֵן לְהִתְנַחֵם וַיֹּאמֶר כִּי-אֶרְדָּ אֶל-בְּנֵי (דרגא תביר) אָבִל שְׁאֵלָה". בדברי יעקב על בנימין נאמר (בראשית מב, לח): "וַיֹּאמֶר לֹא יֵרֵד בְּנֵי עִמְכֶם פִּי אַחִיו מֵת וְהוּא לְבַדּוֹ נִשְׁאַר וְקָרְאֵהוּ אֶסוֹן בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר תֵּלְכוּ בָּהּ וְהוֹרְדֶתֶם אֶת-שְׁיִבְתִּי (דרגא תביר) בְּיָגוֹן שְׁאֵלָה". וכאן נאמר: **וְהוֹרְדֶתֶם אֶת-שְׁיִבְתִּי** (דרגא תביר) בְּרַעַה שְׁאֵלָה.